

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Ανταποκρίθηκα στην ιδιαίτερα τιμητική πρόσκληση του Δημήτρη Κουρέτα, του εκλεγέντος Περιφερειάρχη Θεσσαλίας, να συνδράμω, με τις δικές μου δυνάμεις, τη γνώση και την εμπειρία μου, το έργο του στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας.

Είμαστε σήμερα εδώ λοιπόν για να παρουσιάσουμε τη γενική ιδέα του προγράμματος και το σχέδιο μας για τη μετεξέλιξη του φορέα της πολιτικής προστασίας.

Χρησιμοποιώ τον όρο ΜΕΤΕΞΕΛΙΞΗ, έναντι του συνήθως χρησιμοποιούμενου ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ, διότι, όπως έχω πει σε πολλές ομιλίες και συζητήσεις μου, και με βάση την εμπειρία μου στις Ένοπλες Δυνάμεις και ιδιαίτερα στο Στρατό Ξηράς, όλες οι λέξεις που αρχίζουν με το πρόθεμα ΑΝΑ- (και σημαίνουν αλλαγή) έχουν χρησιμοποιηθεί ...και απέτυχαν.

Και απέτυχαν διότι η κάθε αλλαγή, σε κάθε οργανισμό και κυρίως οι απότομες ή οι μεγάλες αλλαγές, προκαλούν ένα «σοκ». Κανείς δεν τις θέλει και τούτο διότι κανείς δε θέλει να διαταράξει την «ηρεμία» του ή να χάσει τα κεκτημένα του.

Ο όρος ΜΕΤΕΞΕΛΙΞΗ αναφέρεται περισσότερο σε μια διαδικασία διαρκούς προσαρμογής στα δεδομένα ή συνθήκες. Συνθήκες που προκύπτουν από τη μεταβολή διαφόρων παραγόντων. Έτσι η μεταβολή ή αλλαγή είναι ήπια και κυρίως αποφεύγεται το «σοκ» στον ίδιο τον οργανισμό.

Σχεδιάζουμε λοιπόν να δημιουργήσουμε ένα φορέα, στο πλαίσιο της κείμενης νομοθεσίας, ο οποίος θα αποτελεί το συμβουλευτικό επιτελικό όργανο υποστήριξης του Περιφερειάρχη στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και ανάληψης δραστηριοτήτων στον τομέα της πολιτικής προστασίας.

Υπό φυσιολογικές συνθήκες η δραστηριότητα αυτή θα μπορούσε να αποτελεί μέρος της ρουτίνας ενός οργανισμού ακόμη κι αυτού του μεγάλου οργανισμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας.

Οι συνθήκες όμως δεν είναι φυσιολογικές.

Και ενώ σκεφτόμαστε πως θα λειτουργήσουμε στο μέλλον έχουμε την υποχρέωση να αντιμετωπίσουμε το παρόν. Το παρόν στην περίπτωσή μας έχει κι αυτό δύο διαστάσεις.

Η **πρώτη**, αφορά στην αντιμετώπιση του χειμώνα που έρχεται αλλά και κάθε άλλης έκτακτης κατάστασης που θα μπορούσε να προκύψει και

η **δεύτερη** αφορά στην παρακολούθηση της διαδικασίας και των εργασιών της αποκατάστασης των ζημιών και καταστροφών που ο “DANIEL” και ο «ELIAS» προκάλεσαν.

Κι ας αρχίσουμε από την πρώτη! Είναι αναγκαίο και σημαντικό να συντονιστούμε με την απερχόμενη διοίκηση και να ενημερωθούμε για το σχέδιο και τα μέτρα που έχει ληφθεί ή σχεδιασθεί για την αντιμετώπιση καταστάσεων που ένα φυσιολογικό χειμώνας προκαλεί. Να παρέμβουμε όπου θεωρήσουμε ότι απαιτείται βελτίωση ή διαφοροποίηση αλλά και να ενημερώσουμε τους πολίτες της περιφέρειας για τις δικές τους υποχρεώσεις. Είναι σημαντικό λοιπόν να γνωρίζουμε φορείς, πρόσωπα, αριθμούς τηλεφώνων, ενέργειες και διαδικασίες ώστε να αποφευχθεί, κατά το δυνατόν, κάποια δυσλειτουργία, παρανόηση και παράλειψη. Θυμηθείτε ότι από την 1^η Ιανουαρίου 2024, εμείς θα είμαστε οι υπεύθυνοι. Θεωρώ ότι ο χρόνος που απομένει έως τότε είναι επαρκής, τουλάχιστον, για την ενημέρωσή μας. (έχουμε μια λίστα με ενέργειες που θα πρέπει κάνουμε και την οποία θα σας κοινοποιήσουμε).

Η δεύτερη διάσταση του παρόντος αναφέρεται στην παρακολούθηση της διαδικασίας και των εργασιών της αποκατάστασης των ζημιών και καταστροφών που ο “DANIEL” και ο «ELIAS» προκάλεσαν.

Αυτό είναι ένα θέμα που το χειρίζεται προσωπικά ο Περιφερειάρχης και ήδη έχει δώσει και ασφαλώς θα μας δώσει και τις επιπλέον οδηγίες του στον τομέα που αφορά στον καθένα από εμάς.

Εκείνο που θα ήθελα ωστόσο να επισημάνω, αναφέρεται στις κάθε είδους κατασκευές και εδαφικές παρεμβάσεις στις οποίες θα γίνουν στο πλαίσιο της αποκατάστασης, θα πρέπει το κάθε έργο να έχει και τα χαρακτηριστικά εκείνα που θα το κατατάξουν στα προληπτικά μέτρα αντιμετώπισης μιας πιθανής ή μελλοντικής αντίστοιχης θεομηνίας.

Δεν θα ήθελα να επεκταθώ όμως περισσότερο και να προχωρήσω στην διατύπωση της πρότασης για την ΜΕΤΕΞΕΛΙΞΗ του τομέα της ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας. Ας ξεκινήσουμε με τα θεωρητικά

Τι είναι η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ;

Σύμφωνα με το Ν.3013/2002 «η πολιτική προστασία της χώρας αποβλέπει στην προστασία της ζωής, υγείας και περιουσίας των πολιτών από φυσικές (ταχείας ή βραδείας εξέλιξης), τεχνολογικές (συμπεριλαμβανόμενων βιολογικών, χημικών και πυρηνικών συμβάντων) και λοιπές καταστροφές που προκαλούν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, κατά τη διάρκεια ειρηνικής περιόδου.

Στο πλαίσιο του ίδιου σκοπού περιλαμβάνεται μέριμνα για τα υλικά και πολιτιστικά αγαθά, τις πλουτοπαραγωγικές πηγές και τις υποδομές της χώρας με στόχο την ελαχιστοποίηση των συνεπειών».

Εννοούμε δηλαδή όλες τις δραστηριότητες που εφαρμόζονται για την προστασία της ανθρώπινης ζωής, των περιουσιών, των οικισμών, των ζώων και του περιβάλλοντος, γενικά, από καταστροφές (φυσικές ή ανθρωπογενείς) και τις επιζήμιες συνέπειές τους.

Οι δραστηριότητες αυτές περιλαμβάνουν την μελέτη, ανάλυση και εκτίμηση των διαθέσιμων επιστημονικών και λοιπών πληροφοριών και τη σύνταξη σχεδίασης, στη βάση των πιθανών σεναρίων που προκύπτουν απ’ αυτές με σκοπό την πρόληψη ή και το μετριασμό των συνεπειών, αλλά και στη διαχείριση των καταστροφών (όταν τα προηγούμενα αποτύχουν), όπως επίσης και στις επιχειρήσεις αποκατάστασης των ζημιών.

Κάποιοι αναφέρονται στην πρόβλεψη των κινδύνων, προσωπικά αποφεύγω τον όρο αυτό και κυρίως όταν πρόκειται για τη ζωή και τις περιουσίες των ανθρώπων. Δέχομαι την πρόγνωση, η οποία βασίζεται σε γνώση και εκτιμήσεις και πιστεύω ότι το μέλλον δεν προβλέπεται, αλλά, όπως προανέφερα, σχεδιάζεται στη βάση σεναρίων που προκύπτουν από την ανάλυση και την εκτίμηση των απειλών και κινδύνων που μπορούμε να εντοπίσουμε.

Η Πολιτική Προστασία λοιπόν δεν είναι απλώς ένας κλάδος της Δημόσιας Διοίκησης, αλλά μπορεί να χαρακτηριστεί ως μια λειτουργία.

Πρόκειται για ένα ολοκληρωμένο σύστημα που αποτελείται από δημόσιες και ιδιωτικές, κεντρικές και περιφερειακές ή τοπικές δομές, που συνεργάζονται για να εγγυηθούν την ασφάλεια και την προστασία σε ολόκληρη τη χώρα.

Η χώρα μας από την άποψη των φυσικών καταστροφών βρίσκεται σε υψηλή κλίμακα επικινδυνότητας καθώς είναι στην 6^η θέση ως σεισμογενής περιοχή.

(Από την Έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας /Οκτ 2021) Η Ελλάδα είναι εκτεθειμένη σε ένα φάσμα φυσικών κινδύνων. Εκτός από τις πυρκαγιές του 2018 και του 2021 και τις

πλημμύρες και τους σεισμούς του 2020, τα τελευταία 30 χρόνια η Ελλάδα έχει βιώσει 47 μεγάλες καταστροφές που προκάλεσαν άμεσες βλάβες άνω των 10 δις δολαρίων ΗΠΑ. Τα διάφορα είδη πλημμυρών συνιστούν σημαντικό επαναλαμβανόμενο κίνδυνο σε πολλές περιοχές της Ελλάδας, ενώ και οι σεισμοί, αν και λιγότερο συχνοί, ενέχουν σημαντικό κίνδυνο με δυνητικά καταστροφικές επιπτώσεις. Άλλοι φυσικοί κίνδυνοι που προκύπτουν συχνά είναι οι κατολισθήσεις, οι πυρκαγιές, οι ξηρασίες, η υπερβολική ζέστη, οι καταιγίδες και οι χειμερινές συνθήκες.

Η Ελλάδα πλήττεται επίσης από λοιμώδεις νόσους του ανθρώπου, των ζώων και των φυτών και αντιμετωπίζει κινδύνους από βιομηχανικά και πυρηνικά ατυχήματα, καθώς και ατυχήματα μεταφοράς. Επιπλέον, η κλιματική αλλαγή αναμένεται να οδηγήσει σε πιο συχνά και έντονα φαινόμενα καύσωνα, ξηρασίας, πυρκαγιές και σε αιφνίδιες πλημμύρες.

Ας κάνουμε τώρα ένα άλμα στο παρελθόν για να δούμε πως εξελίχθηκε η Πολιτική Προστασία στη χώρας μας.

Μια σύντομη ιστορική διαδρομή

Από τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα και σε ευθυγράμμιση με το διεθνές περιβάλλον διακρίνονται οι προσπάθειες του Ελληνικού Κράτους για την προστασία των πολιτών (Καραμάνου, 2021).

Το 1939 εκδίδεται ο ΑΝ 1954 (ΦΕΚ 405/Α) περί «Οργανώσεως της Πολιτικής και Οικονομικής Επιστράτευσης της χώρας». Πρόκειται για μια προσπάθεια του Ελληνικού Κράτους να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα σε περίοδο ειρήνης, έτσι ώστε να βρίσκεται σε ετοιμότητα και να μπορέσει να ανταπεξέλθει σε περίοδο πολέμου.

Το 1940 με τον ΑΝ 2372 (ΦΕΚ 16δ/Α) περί «Παθητικής Αεραμύνης της χώρας», γίνεται διάκριση των αρμοδιοτήτων των υπουργείων για ρυθμίσεις και μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία του αμάχου πληθυσμού, όπως κατασκευή κοινόχρηστων και ιδιωτικών καταφυγίων, εγκατάσταση συναγεμίου σειρήνων, σύστημα συσκότισης, διάθεση σταθμών πρώτων βοηθειών, εκπαίδευση πληθυσμού, ασκήσεις κ.λπ. Το οικονομικό κόστος βαρύνει τους δήμους και τις κοινότητες, οι οποίοι φέρουν την ευθύνη της πυρόσβεσης, απολύμανσης και εξασφάλισης ύδρευσης.

Το 1954 με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου 1339 κυρώθηκε το «Σχέδιο Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών της Χώρας», το οποίο καταργήθηκε το 1971 με το ΝΔ 857 «Περί αντιμετώπισης των εν ειρήνη εκτάκτων αναγκών της χώρας», το οποίο όριζε ότι τις αρμοδιότητες για την παροχή βοήθειας σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών τις έχει η κυβέρνηση δια του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και οι Νομαρχίες, ανάλογα με το επίπεδο της καταστροφής. Πρόκειται για μία από τις πρώτες προσπάθειες, μετά το Β΄ παγκόσμιο πόλεμο του Ελληνικού Κράτους να οργανώσει την προστασία των πολιτών του από φυσικές καταστροφές, ως απόρροια του καταστροφικού σεισμού στα Ιόνια Νησιά το 1953 που προκάλεσε 455 νεκρούς και 2.412 τραυματίες. Η εν λόγω ΠΥΣ αναθεωρήθηκε το 1971 με το ΝΔ 857/15-3- 1071 (ΦΕΚ 57Α) περί αντιμετώπισης των εκτάκτων αναγκών της χώρας σε περίοδο ειρήνης.

Το 1968 με τον ΑΝ 368 περί «Πολιτικής Σχεδίασης Εκτάκτων Ανάγκης», συναντάμε για πρώτη φορά στη χώρα μας τη σύσταση οργανωμένων συστημάτων για την προστασία του πληθυσμού σε μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης σε περίοδο ειρήνης, διαμέσου των διατάξεων για την Πολιτική Άμυνα οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν και 11 για την αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών. Υπεύθυνος για την παροχή οδηγιών και το συντονισμό των εμπλεκόμενων υπηρεσιών ορίστηκε ο Υπουργός Άμυνας. (ΑΝ 398/1968 περί «Πολιτικής Σχεδίασεως Εκτάκτου

Ανάγκης», ο οποίος καταργήθηκε από το νεότερο ΝΔ 17/1974 (ΦΕΚ 236Α), όπως συμπληρώθηκε με το ΝΔ 708/7-11/1970 (ΦΕΚ 237Α).

Το 1974 έγινε μια προσπάθεια συγκέντρωσης και ενοποίησης των πάντων που αφορούν την Πολιτική Σχεδίαση Εκτάκτου Ανάγκης (ΠΣΕΑ). Για το λόγο αυτό εκδόθηκε το ΝΔ 17/2-9-1974 (ΦΕΚ 236Α) περί «Πολιτικής Σχεδιάσεως Εκτάκτου Ανάγκης» με αντικείμενο τη διασφάλιση της Εθνικής Άμυνας σε περίοδο πολέμου και την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών σε περίοδο ειρήνης. Στον ορισμό της Σχεδίασης Εκτάκτου Ανάγκης και της Πολιτικής Άμυνας αναφέρεται πλέον ξεκάθαρα η αντιμετώπιση πάσης φύσεως καταστροφών και εκτάκτων αναγκών σε περίοδο ειρήνης. Σύμφωνα με το νόμο αυτό, στη μέχρι τότε αποστολή της ΠΣΕΑ (για σχεδίαση και προγραμματισμό της οργάνωσης, προπαρασκευής και κινητοποίησης των Πολιτικών Δυνάμεων για την επιβίωση σε πόλεμο και την συμβολή στην Εθνική Άμυνα), προστέθηκε η αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών εν ειρήνη. Αρμόδιο για την παροχή κατευθύνσεων και το συντονισμό των δυνάμεων ορίζεται το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας. Στα Υπουργεία και τις Νομαρχίες συγκροτούνται οργανικές μονάδες ΠΣΕΑ στις οποίες προϊστάται απόστρατοι αξιωματικοί των ενόπλων δυνάμεων.

Το 1995 ο όρος «Πολιτική Προστασία» εισήχθη στο Ελληνικό δίκαιο για πρώτη φορά με το Ν.2344/1995 (ΦΕΚ 212Α) «Οργάνωση Πολιτικής Προστασίας και άλλες διατάξεις» (Όπως τροποποιήθηκε με το Ν.2347/1995 άρθρο 3 (ΦΕΚ 221Α). Μετά την ισχύ του Ν. 2344/1995 καταργήθηκε το ΝΔ. 17/1974 στο μέτρο που από το νεότερο νόμο ρυθμιζόνταν θέματα που αφορούν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης που απορρέουν από φυσικά φαινόμενα ή τεχνολογικά γεγονότα. Παραμένει σε ισχύ σε ζητήματα ειδικά ρυθμιζόμενα από αυτό (ΝΣΚ 489/2001)

Με τις διατάξεις αυτού του Νόμου διαχωρίστηκε και στη χώρα μας η Πολιτική Προστασία από την Πολιτική Άμυνα και οι σχετικές αρμοδιότητες αντιμετώπισης μιας καταστροφής μεταβιβάστηκαν από τις στρατιωτικές στις πολιτικές δυνάμεις, ακολουθώντας τις διεθνείς τάσεις.

Για τη μετάβαση από την Πολιτική Άμυνα στην Πολιτική Προστασία συνέβαλλαν μια σειρά από καταστροφικά συμβάντα και η ανάγκη δημιουργίας νέων διοικητικών δομών, όπως ο καταστροφικός σεισμός της Θεσσαλονίκης το 1978 που οδήγησε στη δημιουργία της Υπηρεσίας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων Βορείου Ελλάδος (ΥΑΣΒΕ).

Στη συνέχεια, το 1983, με ομόφωνη απόφαση της Βουλής των Ελλήνων, συστήθηκε ο Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ), ο οποίος είχε ως αποστολή του την αντισεισμική προστασία της χώρας στις φάσεις της πρόληψης και της διαχείρισης εκτάκτων αναγκών, καθώς και την εποπτεία της αποκατάστασης.

Με ευθύνη του ΟΑΣΠ εκδόθηκε το 1985 το Μεταβατικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης «Ξενοκράτης-Σεισμοί» που αποσκοπούσε στην αποτελεσματική διαχείριση των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης λόγω σεισμού.

Παράλληλα, θεσμοθετήθηκαν δομικοί κανονισμοί όπως ο Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός (ΓΟΚ) το 1985 (Ν.1577) και ο νέος Αντισεισμικός Κανονισμός το 1984.

Μετά τον καταστρεπτικό σεισμό της Καλαμάτας το 1986, συστάθηκε το 1987 η Ειδική Μονάδα Αντιμετώπισης Καταστροφών (ΕΜΑΚ).

Αξιοποιώντας τη διεθνή εμπειρία και τις μορφές οργάνωσης άλλων κρατών, με την θέσπιση του μηχανισμού επιδιώχθηκε:

- η ανταπόκριση στην ανάγκη ενός ενιαίου σχεδιασμού σε μόνιμη βάση,

- η προετοιμασία του κράτους συστηματικά, επιστημονικά, ενημερωτικά, εκπαιδευτικά, τόσο σε κεντρικό επίπεδο όσο και σε περιφερειακό.
- η διασφάλιση του συντονισμού και η ενιαία δράση της δημόσιας διοίκησης κατά την αντιμετώπιση των φαινομένων,
- η επίτευξη της μέγιστης δυνατής κινητοποίησης των ανθρώπινων δυνάμεων, καθώς και των μηχανικών, των τεχνικών ή τεχνολογικών μέσων για την ελαχιστοποίηση των απωλειών.

Στα πλαίσια αυτά συστάθηκε στο Υπουργείο Εσωτερικών η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας(ΓΓΠΠ), προκειμένου να εφαρμόσει την κυβερνητική πολιτική στον τομέα της πολιτικής προστασίας και να κατευθύνει και να συντονίσει όλους τους φορείς της δημόσιας διοίκησης σε κεντρικό επίπεδο (Υπουργεία, Οργανισμούς κ.ά.) και περιφερειακό επίπεδο (Περιφέρειες, Νομαρχίες, Δήμους).

Οι φορείς που λειτουργούσαν μέχρι τότε εξειδικευμένα σε κεντρικό επίπεδο όπως ο ΟΑΣΠ, το Πυροσβεστικό Σώμα (ΠΣ), η Γενική Γραμματεία Δασών ούτε καταργήθηκαν, ούτε μεταφέρθηκαν. Συνέχιζαν να λειτουργούν στο ευρύτερο αντικείμενό τους και η ΓΓΠΠ συνεργαζόταν μαζί τους, ιδίως σε θέματα έρευνας και επιστημονικής γνώσης, προκειμένου να ενσωματώσει τα σχετικά πορίσματά τους στη γενικότερη στρατηγική της χώρας, ενώ κατά τη διάρκεια της αντιμετώπισης του φαινομένου συντόνιζε τη δράση τους.

Βασική αρχή πάνω στην οποία στηρίχθηκε η οργάνωση για την επίτευξη αυτού του στόχου ήταν η συγκέντρωση της απόφασης-αποκέντρωση στη διάθεση μέσων και στην κινητοποίηση των ανθρώπινων δυνάμεων. Έτσι, δημιουργήθηκαν δύο «χώροι» για άμεση επέμβαση.

Το εθνικό στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας και

το περιφερειακό στη Νομαρχία ή την Περιφέρεια που εκδηλωνόταν ένα φυσικό φαινόμενο ή ένα τεχνολογικό γεγονός.

Αρμόδιος για το συντονισμό και τη δράση των κρατικών υπηρεσιών και την παροχή των κρατικών μέσων επί τόπου, ορίστηκε ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας.

Η βασική αρμοδιότητα των Νομαρχών οριζόταν κυρίως για «την κινητοποίηση των νομαρχιακών υπηρεσιών, τη διάταξη και κινητοποίηση των ανθρώπινων δυνάμεων και τη διάθεση των μέσων αντιμετώπισης στο τοπικό επίπεδο, σε κάθε περίπτωση».

Το 1998 εκδόθηκε το σχέδιο «Ξενοκράτης» με σκοπό τη λήψη των ενδεικνυόμενων προπαρασκευαστικών και προληπτικών μέτρων για τη συντονισμένη κινητοποίηση των δυνάμεων πολιτικής προστασίας της χώρας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των καταστροφών και την παροχή κάθε δυνατής βοήθειας (ΥΑ 2025/1998 μετά την ισχύ της οποίας καταργήθηκε το ΝΔ 857/18-3/1971.)

Οι καταστροφικοί σεισμοί που εκδηλώθηκαν στη χώρα μας το 1995 και συγκεκριμένα στην Κοζάνη και στα Γρεβενά στις 13-5-1995 μεγέθους 6.6R και στο Αίγιο στις 15-6-1995 μεγέθους 6.1R αποτέλεσαν την αφορμή για το Εθνικό Σύστημα περί Πολιτικής Προστασίας.

Ο μεγάλος σεισμός της Αθήνας το 1999, ανέδειξε αδυναμίες του υφιστάμενου συστήματος Πολιτικής Προστασίας και οδήγησε σε αναθεώρηση του σχετικού θεσμικού πλαισίου με το Ν.2013/2002 (ΦΕΚ 102Α) περί «Αναβάθμισης της Πολιτικής Προστασίας» (Όπως συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με το Ν.3051/2002 άρθρο 22 παρ 5α και το Ν. 3613/2007 άρθρο 18)

Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που επιχειρούσε τη βελτίωση του τότε ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου και όχι την εισαγωγή πρωτογενών ρυθμίσεων. Αποτέλεσε μια προσπάθεια αξιοποίησης της επτάχρονης εμπειρίας εφαρμογής του Ν.2344/1995, λαμβάνοντας υπόψη τις διοικητικές και άλλες αλλαγές που είχαν επέλθει και την πρόοδο των τεχνολογικών εξελίξεων. Με το νόμο αυτό εκφράστηκε η επιδίωξη της κυβέρνησης «να μεταφέρει την αρμοδιότητα, τους πόρους και την ευθύνη στο πιο κοντινό προς τον πολίτη επίπεδο διοίκησης που ταυτόχρονα είναι και το πιο κοντινό στο πρόβλημα επίπεδο διοίκησης», στα πλαίσια της αποκέντρωσης, δηλαδή την περιφέρεια και την αυτοδιοίκηση α' και β' βαθμού (*Πρακτικά της Βουλής των Ελλήνων (ολομέλεια), Ι Περίοδος, Συνεδρίαση ΡΙΘ / 10-4-2002*)

Επίσης, επιχειρήθηκε:

- η συμπερίληψη των νέων μορφών κινδύνου υπό το πρίσμα της πιθανότητας ύπαρξης βιολογικών, χημικών και λοιπών συμβάντων που αφορούν φυσικές καταστροφές σε καιρό ειρήνης,
- η διασαφήνιση των αρμοδιοτήτων και ιδίως σε σχέση με τα μονοπρόσωπα και τα συλλογικά όργανα,
- η θεσμοθέτηση του διακριτού των φάσεων της προετοιμασίας των δυνάμεων της πολιτικής προστασίας, της κινητοποίησης και της εξέλιξης αντιμετώπισης του φαινομένου,
- η επιστημονική υποστήριξη του σχεδιασμού και η κατάρτιση στελεχών πολιτικής προστασίας,
- η ανάπτυξη μηχανισμών προειδοποίησης και ευαισθητοποίησης των πολιτών και επικοινωνιακού σχεδιασμού.

Σύμφωνα με το Ν.3013/2002 «η πολιτική προστασία της χώρας αποβλέπει στην προστασία της ζωής, υγείας και περιουσίας των πολιτών από φυσικές (ταχείας ή βραδείας εξέλιξης), τεχνολογικές (συμπεριλαμβανόμενων βιολογικών, χημικών και πυρηνικών συμβάντων) και λοιπές καταστροφές που προκαλούν καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης, κατά τη διάρκεια ειρηνικής περιόδου. Στο πλαίσιο του ίδιου σκοπού περιλαμβάνεται μέριμνα για τα υλικά και πολιτιστικά αγαθά, τις πλουτοπαραγωγικές πηγές και τις υποδομές της χώρας με στόχο την ελαχιστοποίηση των συνεπειών».

Στα πλαίσια του νόμου αυτού προβλέπεται:

- η εκπόνηση σχεδίων και προγραμμάτων πρόληψης ανά κατηγορία κινδύνου, η λήψη μέτρων και η ανάληψη δράσεων πρόληψης, ετοιμότητας, αντιμετώπισης και αποκατάστασης,
- η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και η χρησιμοποίηση των δημόσιων και ιδιωτικών μέσων σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο,
- η υποβολή εισηγήσεων προς τα αρμόδια, κατά περίπτωση, Υπουργεία, για την αναμόρφωση της σχετικής νομοθεσίας. 15 Το 2003, εκδόθηκε το Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης» (Κατ' εξουσιοδότηση του Ν.3013/2002 άρθρο 17, όπως συμπληρώθηκε με την ΥΑ 3384/2006 (ΦΕΚ 776/Β) Ειδικό Σχέδιο «Διαχείριση Ανθρώπινων Απωλειών». Το Εθνικό Σχέδιο «Ξενοκράτης» υπήρχε και πριν το 1995 που εισήχθη το σχετικό θεσμικό πλαίσιο περί Πολιτικής Προστασίας, προσαρμοζόμενο στις τότε ισχύουσες θεσμικές διατάξεις) (ΥΑ 1299/2003 (ΦΕΚ 423Β) με το οποίο:
- Δίνονται κατευθύνσεις για τη χάραξη του στρατηγικού σχεδιασμού.

- Καθορίζονται οι αρμόδιοι φορείς σε κεντρικό και αποκεντρωμένο επίπεδο που καταρτίζουν Σχέδια Πολιτικής Προστασίας ανά είδος κινδύνου, οι διαδικασίες για την κατάρτιση, την εναρμόνιση, την έγκριση και την υλοποίηση των σχεδίων αυτών.
- Παρέχονται ουσιώδη στοιχεία για την αξιολόγηση κινδύνων και την επισήμανση ευπαθών περιοχών.
- Δίνονται κατευθύνσεις για την έγκαιρη κινητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και μέσων στην αντιμετώπιση των καταστροφών.
- Προσδιορίζονται οι εμπλεκόμενες υπηρεσίες και φορείς καθώς και τα όργανα που διευθύνουν και συντονίζουν τις επιχειρησιακές δυνάμεις σε όλα τα επίπεδα.
- Ρυθμίζονται θέματα για τη δημιουργία συστήματος επικοινωνιών και ροής πληροφοριών των εμπλεκόμενων φορέων της δημόσιας διοίκησης.

Το 2014 με το Ν.4249/2014 (ΦΕΚ 73Α) επιχειρήθηκε εκ νέου η μερική αναδιάρθρωση του συστήματος της Πολιτικής Προστασίας, με τροποποιήσεις στο Ν.3013/2002. Ο νόμος αυτός παρέμεινε κατά το μεγαλύτερο μέρος του ανεφάρμοστος ως προς τις σχετικές του διατάξεις, αφού ουδέποτε εκδόθηκαν οι απαιτούμενες εφαρμοστικές διατάξεις (*«Έκθεση Αξιολόγησης Συνεπειών Ρυθμίσεων» και «Αιτιολογική Έκθεση» του υπό ψήφιση (και μη ψηφισθέντος) νομοσχεδίου «Εθνικό Σύστημα Πολιτικής Προστασίας» και του Ν. 4662/2020 στην ιστοσελίδα <http://www.opengov.gr/yrtp/>. Η πιθανή αδρανοποίηση του Ν.4249/2014 είχε ήδη επισημανθεί ως πιθανή απειλή (π.χ. Στρατηγικό Σχέδιο 2015-2019 του Πυροσβεστικού Σώματος)*)

Το 2020 και μετά από μια σειρά καταστροφικών φαινομένων (πλημμύρες στη Σαμοθράκη στις 25/09/2017, στη Δυτική Αττική στις 15/11/2017, πυρκαγιές στην Αττική στις 23/8/2018 κ.ά.), επιχειρήθηκε μια εκ νέου συνολική αναδιάρθρωση του θεσμικού πλαισίου περί πολιτικής προστασίας, που οδήγησε στην ψήφιση του Ν.4662/2020 (ΦΕΚ 27Α) «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις». Με το άρθρο 2 του εν λόγω νόμου συστήθηκε ο Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων (NAT-CHAMM) εφεξής, «Εθνικός Μηχανισμός», ο οποίος καλύπτει ολόκληρο τον κύκλο διαχείρισης καταστροφών και συνιστά το σύνολο των συντρεχουσών επιχειρησιακών και διοικητικών δομών και λειτουργιών της Πολιτικής Προστασίας.

Η Υπουργική Απόφαση έγκρισης του Γενικού Σχεδίου «Ξενοκράτης» παρέμεινε αμετάβλητη, που όπως προαναφέρθηκε είχε εκδοθεί με βάση το νομικό καθεστώς που είχε διαμορφωθεί με το Ν.3013/2002 κατά το χρόνο έκδοσής της και στις ρυθμίσεις της αναφέρεται το εν λόγω νομικό καθεστώς, το οποίο λαμβάνει υπόψη.

Ο Ν.4662/2020 έχει τεθεί σε εν μέρει προσωρινή αναστολή μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης που προβλέπονται από τον ίδιο το νόμο. Συγκεκριμένα αναφέρεται το εξής (*Αποφασίστηκε η «αναβίωση ή εξακολούθηση λειτουργίας επιχειρησιακών και διοικητικών δομών, λειτουργιών και οργάνων της ΓΓΠΠ και άλλων οργάνων, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας τους προ της δημοσίευσης του Ν.4662/2020 και μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων της διοίκησης του ως άνω νόμου» (Αριθμ. 8778/14-3-2020 απόφαση ΓΓΠΠ - ΑΔΑ: ΩΑΨΝ46ΜΤΛΒ-ΛΧΦ): «Μέχρι την έκδοση των κανονιστικών πράξεων, με τις οποίες θα καθοριστούν η οργάνωση, η λειτουργία, οι αρμοδιότητες και η διάρθρωση των επιχειρησιακών και διοικητικών δομών και λειτουργιών που προβλέπονται στον Ν.4662/2020, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας ορίζεται ότι εξακολουθούν να λειτουργούν ή*

αναβιώνουν επιχειρησιακές και διοικητικές δομές της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας, όπως ίσχυε πριν από την έναρξη ισχύος του Ν.4662/2020». Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, το θεσμικό και κανονιστικό πλαίσιο που παραμένει σε ισχύ και καθορίζει τη λειτουργία του υφιστάμενου συστήματος πολιτικής προστασίας, είναι κατά βάση ο Ν.3013/2002 και το σχέδιο «Ξενοκράτης».

Για την αποτελεσματική και απρόσκοπτη χρήση του σχεδίου «Ξενοκράτης», το οποίο λόγω και της επιχειρησιακής του διάστασης πρέπει να είναι εύχρηστο και κατανοητό από αυτόν που καλείται να το εφαρμόσει, κρίνεται αναγκαία η αναθεώρησή του με βάση τις ισχύουσες διατάξεις.

Οι νομοθετικές και διοικητικές αλλαγές που έχουν επέλθει από το 2003 που τέθηκε σε ισχύ το σχέδιο, επέφεραν σοβαρές δυσκολίες στην εφαρμογή του ή/και την επικαιροποίησή του με βάση τις ισχύουσες διατάξεις. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι, στο Γενικό Σχέδιο «Ξενοκράτης» γίνεται αναφορά σε Νομάρχη, Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας, αντί για Περιφερειάρχη και Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Την πλήρη εφαρμογή αυτού του νόμου την πρόλαβαν κι άλλες μικρότερες ή μεγαλύτερες καταστροφές και (αφού είμαστε στη Θεσσαλία) φθάσαμε στο Σεπτέμβριο του ίδιου χρόνου (2020) και τον «ΙΑΝΟ», με τους δύο νεκρούς και τις τεράστιες καταστροφές όπως θυμάστε. *Ο ΙΑΝΟΣ ήταν βαθύ μετεωρολογικό χαμηλό με μερικά χαρακτηριστικά μεσογειακού κυκλώνα που έπληξε τη Μεσόγειο και κυρίως την Ελλάδα τον Σεπτέμβριο του 2020. Εξελίχθηκε με θυελλώδεις ανέμους και πολύ ισχυρές τοπικές καταιγίδες, οι οποίες επέφεραν βιβλικές πλημμύρες, με τέσσερις θανάτους.*

Ένα χρόνο αργότερα στις 6 Σεπτεμβρίου 2021, με **ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 70 ΦΕΚ Α 161/9.9.2021** συστήνεται το Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, με τη μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων και κυρίως των καθηκόντων της Πολιτικής Προστασίας (η οποία μέχρι τότε υπαγόταν στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη) καθώς και του Πυροσβεστικού Σώματος. Στις αρμοδιότητες του Υπουργείου περιλαμβάνονται επίσης και μεταξύ των άλλων η διαχείριση φυσικών καταστροφών και κρίσεων, καθώς και η αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Μεγάλα λόγια, μεγάλα σχέδια, κάποια έργα (τα υπόλοιπα βρίσκονται στην ωρίμανση) και δύο χρόνια μετά μας ήρθε ο DANIEL και επειδή άφησε κάτι «μερεμέτια», ήρθε να τα συμπληρώσει ο ELIAS, ένα μήνα αργότερα.

Όλα αυτά σε συνδυασμό με τα τελευταία κλιματικά φαινόμενα και την πολιτική που έχει εφαρμόσει η χώρα μας τις τελευταίες δεκαετίες δείχνουν ότι, είτε δεν είχαμε αντιληφθεί τι συμβαίνει γύρω μας, και κινούμασταν στη λογική της ευχής «Μη μας τύχει κάτι στη βάρδια μας» ή το χειρότερο, το οποίο δυστυχώς συνεχίζει να εφαρμόζεται, να κινούμαστε στη λογική της τετραετίας και της επανεκλογής, οπότε επαληθεύεται ο Ροΐδης, που χρόνια πριν είπε.

Και εδώ είμαστε σήμερα.... με όλες τις διαδικασίες που βρίσκονται σ' εξέλιξη!!!!1και όπως ανέφερα στην εισαγωγή μου, την κατάσταση τη γνωρίζετε αλλά κυρίως τη ζείτε εσείς καθημερινά

Δεν προτίθεται και ούτε είναι αυτός ο σκοπός μας σήμερα, να αναφερθώ σ' αυτά!!!! Αλλωστε και παρά το γεγονός ότι η Νέα Περιφερειακή Αρχή, παρακολουθεί, ενημερώνεται και στο βαθμό που αυτό είναι δυνατό συμμετέχει στη διαδικασία του σχεδιασμού και των αποφάσεων, είναι ευθύνη της παρούσας και απερχόμενης διοίκησης να προχωρήσει τα έργα μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2023.

Η συζήτηση για τα θέματα αυτά και ο τρόπος και η διαδικασία που θα ακολουθήσουμε από την 1^η Ιανουαρίου και μετά είναι κάτι που θα μας αναλύσει ο Περιφερειάρχης και τα λοιπά όργανα της Περιφέρειας.

Ωστόσο όμως, επαναλαμβάνω, ότι, ό,τι γίνεται ή είναι σχεδιασμένο να γίνει θα πρέπει αποτελέσει μέρος της ΠΡΟΛΗΨΗΣ του σχεδίου ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ της Περιφέρειας Θεσσαλίας που οφείλουμε και θα συντάξουμε, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και τα πρότυπα που η Κεντρική Κυβέρνηση έχει δημοσιεύσει.

Στόχος μας είναι λοιπόν η Πολιτική Προστασία.....

Για να φθάσεις σ' ένα στόχο όμως πρέπει να έχεις ένα ΟΡΑΜΑ. Και τι είναι το ΟΡΑΜΑ θα μου πείτε!!!

Το όραμα μπορεί να οριστεί ως η ικανότητα να φανταστεί κανείς, να αντιληφθεί και να εκτιμήσει μελλοντικές καταστάσεις ή αποτελέσματα.

Πρέπει να περιγράφει δηλαδή μια σαφή και αντιληπτή νοητική εικόνα μιας επιθυμητής μελλοντικής ή τελικής κατάστασης ή στόχου και ταυτόχρονα να διατυπώνεται με τέτοιο τρόπο, ικανό να εμπνέει και να καθοδηγεί τους εκτελεστές προς την υλοποίησή του.

Αντιλαμβανόμαστε λοιπόν ότι το όραμα συνδέεται συχνά με το σκοπό, με το μακροπρόθεσμο σχεδιασμό και διαδραματίζει κρίσιμο ρόλο στην προώθηση της καινοτομίας, και της επιτυχίας. Και το τελευταίο είναι ασφαλώς το ζητούμενο στην περίπτωσή μας..

Ένα όραμα γραμμένο με μια χρονική δέσμευση γίνεται στόχος.

Ένας στόχος που αναλύεται σε βήματα γίνεται σχέδιο.

Ένα σχέδιο που υποστηρίζεται από δράσεις κάνει το όραμα πραγματικότητα.

Σήμερα λοιπόν θα σας παρουσιάσουμε σε γενικές γραμμές το ΟΡΑΜΑ της Περιφέρειας για την ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ.

ΤΟ ΟΡΑΜΑ

Το όραμά μας αποβλέπει στη δημιουργία ενός κορυφαίου περιφερειακού οργανισμού πολιτικής προστασίας, με στόχο τη διασφάλιση της ζωής, των περιουσιών, της ανάπτυξης και της ευημερίας των πολιτών μας. Ήτοι, να δημιουργήσουμε μια ανθεκτική και καλά προετοιμασμένη περιφέρεια όπου κάθε άτομο θα αισθάνεται ασφαλές και θα υποστηρίζεται σε περιόδους κρίσης.

Η υλοποίησή του στηρίζεται στη/στην:

- 1. Μελέτη του φυσικού περιβάλλοντος, στην καταγραφή της υποδομής, των βιομηχανικών και λοιπών ρυπογόνων βιομηχανικών και μη εγκαταστάσεων.**
- 2. Ανάλυση των απειλών και των κινδύνων είτε προέρχονται από τη φύση είτε από την ανθρώπινη δραστηριότητα και παρέμβαση σ' αυτή.**
- 3. Δημιουργία και λήψη ενός πλέγματος προληπτικών μέτρων στη βάση των εκτιμήσεων και των δυνατών σεναρίων.**
- 4. Διασφάλιση ενός επιπέδου ετοιμότητας. ετοιμότητα είναι υψίστης σημασίας**

Οραματιζόμαστε μια περιοχή όπου η ετοιμότητα είναι ριζωμένη στον ιστό της κοινωνίας μας. Μέσω προληπτικών προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, θα δώσουμε τη δυνατότητα σε άτομα, οικογένειες και επιχειρήσεις να είναι αυτάρκεις και έτοιμες να ανταποκριθούν αποτελεσματικά σε οποιαδήποτε κατάσταση έκτακτης ανάγκης.

5. Ανάπτυξη και εγκατάσταση ευέλικτων μηχανισμών Ταχείας και Αποτελεσματικής Αντίδρασης

Οραματιζόμαστε μια περιφέρεια όπου ο οργανισμός μας θα είναι γνωστός για την ταχεία και αποτελεσματική ανταπόκρισή του σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Το άρτια εκπαιδευμένο και αφοσιωμένο προσωπικό μας θα είναι εξοπλισμένο με τεχνολογία αιχμής και πόρους, επιτρέποντάς του να ανταποκρίνεται άμεσα και αποτελεσματικά σε οποιαδήποτε κρίση, ελαχιστοποιώντας τις απώλειες ζωής και περιουσιών.

6.Γενική Συμμετοχή και Διυπηρεσιακή/Συνέργεια

Οραματιζόμαστε την περιφέρεια όπου η συνεργασία και οι εταιρικές σχέσεις βρίσκονται στο επίκεντρο των δραστηριοτήτων μας. Θα συνεργαστούμε ενεργά με τις ευρωπαϊκές, κρατικές, αυτοδιοικητικές και πανεπιστημιακές υπηρεσίες, καθώς και με οργανώσεις, ιδρύματα και ιδιώτες για να προωθήσουμε μια ενιαία προσέγγιση στην πολιτική προστασία. Μέσω της συνεργασίας, θα αξιοποιήσουμε τη συλλογική εμπειρογνομosύνη και τους πόρους για να ενισχύσουμε την ανθεκτικότητα της περιοχής μας.

7.Εναισθητοποίηση, Δέσμευση και Ενδυνάμωση της Κοινωνίας

Οραματιζόμαστε μια περιοχή όπου κάθε πολίτης και κάτοικος της περιφέρειάς μας εμπλέκεται και εξουσιοδοτείται να συμμετέχει ενεργά στις προσπάθειες πολιτικής προστασίας. Θα προωθήσουμε μια κουλτούρα συμμετοχής, όπου ακούγονται και εκτιμώνται διαφορετικές φωνές. Μέσω προγραμμάτων κοινωνικής προβολής, θα εκπαιδεύσουμε και θα ενδυναμώσουμε τα άτομα να αναλάβουν ενεργό ρόλο στη δική τους ασφάλεια και να συμβάλουν στη συνολική ανθεκτικότητα της περιοχής μας.

8. Καινοτομία και Συνεχής Βελτίωση Ικανοτήτων και Δεξιοτήτων

Οραματιζόμαστε την περιοχή όπου η συνεχής βελτίωση και η καινοτομία αγκαλιάζονται. Θα παραμείνουμε στην πρώτη γραμμή των αναδυόμενων τεχνολογιών, των βέλτιστων πρακτικών και της έρευνας στον τομέα της πολιτικής προστασίας. Προωθώντας μια κουλτούρα μάθησης και προσαρμοστικότητας, θα ενισχύουμε συνεχώς τις ικανότητές και τις δεξιότητές μας και θα διασφαλίζουμε ότι ο οργανισμός μας παραμένει στην πρώτη γραμμή της πολιτικής προστασίας.

Γιατί τα κάνουμε όλα αυτά;

Για να αντιμετωπίσουμε την απειλή και τους κινδύνους που προέρχονται από την ίδια τη φύση αλλά και την ανθρώπινη δραστηριότητα ή παρέμβαση στη φύση. Ας δούμε κάποιες από τις κοινές αιτίες που μπορούν να οδηγήσουν σε φυσικές καταστροφές:

I. Από τη Φύση

1. Τεκτονική δραστηριότητα

Σεισμοί, ηφαιστειακές εκρήξεις και τσουνάμι μπορεί να συμβούν λόγω της κίνησης των τεκτονικών πλακών.

2. Ακραίες καιρικές συνθήκες

Σοβαρές καταιγίδες, τυφώνες, κυκλώνες, ανεμοστρόβιλοι και χιονοθύελλες μπορούν να προκαλέσουν σημαντικές ζημιές και απώλειες ζωής.

3. Κλιματική αλλαγή

Οι αυξανόμενες παγκόσμιες θερμοκρασίες μπορούν να συμβάλουν σε συχνότερες και εντονότερες φυσικές καταστροφές, όπως καύσωνες, ξηρασίες, πυρκαγιές και πλημμύρες.

4. Κατολισθήσεις και χιονοστιβάδες

Αυτές μπορούν να προκληθούν από έντονες βροχοπτώσεις, σεισμούς, ηφαιστειακή δραστηριότητα ή ανθρώπινες δραστηριότητες όπως η αποψίλωση των δασών.

5. Γεωμορφολογικές διεργασίες

Η διάβρωση των ακτών, οι καταβόθρες και η καθίζηση του εδάφους μπορούν να συμβούν φυσικά και να οδηγήσουν σε υλικές ζημιές και απώλειες.

II. Ας δούμε όμως και ορισμένα παραδείγματα ανθρώπινων δραστηριοτήτων που μπορούν να συμβάλουν ή να επιδεινώσουν φυσικές καταστροφές:

1. Αποψίλωση των δασών/Υπέρμετρη Υλοτομία

Η εκκαθάριση μεγάλων δασικών εκτάσεων μπορεί να αυξήσει τον κίνδυνο κατολισθήσεων, διάβρωσης του εδάφους και πλημμυρών. Τα δέντρα βοηθούν στην απορρόφηση των βροχοπτώσεων και στη σταθεροποίηση του εδάφους, έτσι ώστε η απομάκρυνσή τους να μπορεί να διαταράξει τα φυσικά συστήματα αποστράγγισης.

2. Πυρκαγιές

3. Αστικοποίηση και ακατάλληλη χρήση γης.

Η απρογραμματίστη αστική ανάπτυξη, η κατασκευή σε περιοχές επιρρεπείς σε πλημμύρες και η ακατάλληλη διαχείριση της γης μπορούν να οδηγήσουν σε αυξημένη ευπάθεια σε πλημμύρες, κατολισθήσεις και άλλες καταστροφές.

4. Κατασκευή φραγμάτων & Διαχείριση Ταμιευτήρων

Τα κακώς σχεδιασμένα ή συντηρημένα φράγματα μπορεί να αποτύχουν, οδηγώντας σε καταστροφικές πλημμύρες στο κατάντι. Η ακατάλληλη διαχείριση των ταμιευτήρων μπορεί επίσης να συμβάλει στην αύξηση των κινδύνων πλημμύρας.

5. Κλιματική αλλαγή

Ενώ η ίδια η κλιματική αλλαγή δεν προκαλείται από τον άνθρωπο, οι ανθρώπινες δραστηριότητες όπως η καύση ορυκτών καυσίμων και η αποψίλωση των δασών συμβάλλουν στην απελευθέρωση αερίων θερμοκηπίου, τα οποία επιταχύνουν την υπερθέρμανση του πλανήτη. Αυτό, με τη σειρά του, μπορεί να οδηγήσει σε συχνότερες και εντονότερες φυσικές καταστροφές.

5. Ρύπανση και διαχείριση αποβλήτων

Η ακατάλληλη διάθεση επικίνδυνων υλικών, η βιομηχανική ρύπανση και η ακατάλληλη διαχείριση αποβλήτων μπορούν να μολύνουν τις πηγές νερού, το έδαφος και τον αέρα, θέτοντας σε κίνδυνο την υγεία και ενδεχομένως προκαλώντας περιβαλλοντικές καταστροφές.

6. Γεωργικές πρακτικές

Οι μη βιώσιμες μέθοδοι καλλιέργειας, όπως η υπερβολική χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, μπορούν να οδηγήσουν σε υποβάθμιση του εδάφους, ρύπανση των υδάτων και απώλεια βιοποικιλότητας. Αυτοί οι παράγοντες μπορούν να συμβάλουν σε φυσικές καταστροφές όπως ξηρασίες και πλημμύρες.

7. Υπερπληθυσμός και ανεπαρκείς υποδομές

Η ταχεία αύξηση του πληθυσμού στις ευάλωτες περιοχές, σε συνδυασμό με τις ανεπαρκείς υποδομές και τα συστήματα αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, μπορούν να αυξήσουν τον αντίκτυπο των φυσικών καταστροφών και να εμποδίσουν την αποτελεσματική διαχείριση των καταστροφών.

8. Θαλάσσια, Τροχαία και Αεροπορικά ατυχήματα.

9. Εκπομπές Αερίων, Ηλεκτρομαγνητικής Ακτινοβολίας.

Με βάση τη σχετική βιβλιογραφία και όχι μόνο ελληνική ο Κύκλος Πολιτικής Προστασίας περιλαμβάνει την:

- Πρόληψη (prevention),
- Προετοιμασία (preparedness),
- Έγκαιρη προειδοποίηση (early warning),
- Άμεση επέμβαση (rapid response),
- Διαχείριση των συνεπειών (consequences management)
- Αποκατάσταση (rehabilitation).

Στο πλαίσιο της κατανόησης και της κοινής αντίληψης κάποιων εννοιών ο Νόμος 4662/2020 δίνει τους εξής ορισμούς:

- **Πρόληψη:** το σύνολο των δράσεων και μέτρων που στοχεύουν στην απόλυτη αποφυγή των δυνητικών επιπτώσεων των κινδύνων και στην ελαχιστοποίηση των φυσικών, τεχνολογικών καταστροφών και λοιπών απειλών.
- **Ετοιμότητα:** το σύνολο δράσεων και μέτρων που λαμβάνονται εκ των προτέρων για να διασφαλίσουν αποτελεσματική αντίδραση σε περιπτώσεις καταστροφών.

- **Απόκριση:** περιλαμβάνει τις δράσεις, κατά τη διάρκεια ή αμέσως μετά την καταστροφή, για την προστασία της ζωής και της υγείας των ανθρώπων, για την αντιμετώπιση άμεσων αναγκών διαβίωσής τους και για τη διασφάλιση παροχής αρωγής και υποστήριξης για τον μετριασμό των επιπτώσεων της καταστροφής.
- **Ανθεκτικότητα:** η ικανότητα ενός συστήματος ή μιας κοινωνίας, εν δυνάμει εκτεθειμένης σε πιθανούς κινδύνους, να αντιστέκεται ή να προσαρμόζεται, με στόχο να διατηρήσει ένα αποδεκτό επίπεδο λειτουργίας και συνοχής.

Έχουμε αντιληφθεί όμως ότι η φύση έχει τους δικούς της κανόνες και δε δεσμεύεται από τα δικές μας προβλέψεις (όπως συνηθίζουμε να λέμε) και τα δικά μας σχέδια. Δηλαδή η καταστροφή ακολουθεί το δικό της κύκλο και συμβαίνει εκεί που θεωρείς ότι κάτι έχεις κάνει...

- **Πρόληψη /Μείωση Κινδύνου**
- **Προετοιμασία**
- **Αντίδραση**
- **Αποκατάσταση**

Χωρίς να διεκδικούμε το ΑΛΛΑΘΗΤΟ, είναι στις προθέσεις μας

να αξιοποιήσουμε τη γνώση, την εμπειρία, του προσωπικού μας καθώς και αυτού που θα χρειασθεί να συμπληρώσουμε,

να εμπλέξουμε την επιστημονική κοινότητα στον τομέα δραστηριότητας της κάθε μιας

να εισαγάγουμε όση τεχνολογία είναι διαθέσιμη σε όλες τις φάσεις του Κύκλου Πολιτικής Προστασίας

ώστε να σχεδιάσουμε/ να δημιουργήσουμε σενάρια δηλαδή, με πληροφορίες και εκτιμήσεις που θα βρίσκονται κοντά στην πραγματικότητα.

Γ. Τα παρακάτω αποτελούν τα βασικά σημεία του επιχειρησιακού μας σχεδίου για τη διασφάλιση προληπτικών μέτρων και μέτρων θεραπείας σε περίπτωση αποτυχίας της αποτροπής:

I Προληπτικά μέτρα

1. Μελέτη, Ανάλυση Απειλών & Εκτίμηση Κινδύνου

Διεξαγωγή ολοκληρωμένης εκτίμησης κινδύνου για τον εντοπισμό πιθανών κινδύνων και τρωτών σημείων στην περιοχή, όπως φυσικές καταστροφές (σεισμοί, πλημμύρες, πυρκαγιές), βιομηχανικά ατυχήματα ή καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για τη δημόσια υγεία.

Συνεργασία με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους, όπως οι τοπικές αρχές, οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και οι εμπειρογνώμονες, για να διασφαλιστεί μια ολιστική προσέγγιση στη διαχείριση κινδύνων.

2. Εκπόνηση Σχεδίων για κάθε περίπτωση - Σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης

Ανάπτυξη και τακτική ενημέρωση σχεδίων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, με βάση τους εντοπισθέντες κινδύνους, συμπεριλαμβανομένων ειδικών πρωτοκόλλων για κάθε τύπο καταστροφής καθώς και των διαδρομών εκκένωσης, των τοποθεσιών καταφυγίων και των πρωτοκόλλων επικοινωνίας. Συντονισμός με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους, όπως οι τοπικές αρχές, οι υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης και οι ΜΚΟ.

Δημιουργία και εκπαίδευση ομάδων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης εξοπλισμένων με τους απαραίτητους πόρους και εξοπλισμό για την αντιμετώπιση διαφόρων τύπων καταστροφών.

Διεξαγωγή τακτικών ασκήσεων και ασκήσεων για τη δοκιμή της αποτελεσματικότητας των σχεδίων αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και τον εντοπισμό τομέων βελτίωσης.

Ανάπτυξη και διατήρηση συμφωνιών αμοιβαίας βοήθειας με γειτονικές περιοχές ή χώρες για την ενίσχυση των δυνατοτήτων αντίδρασης κατά τη διάρκεια καταστροφών μεγάλης κλίμακας.

3. **Δημιουργία Υποδομών Κέντρου Συντονισμού, Διοίκησης και Ελέγχου**
4. **Εξασφάλιση Εναλλακτικών Τρόπων Επικοινωνίας &**
5. **Εξασφάλιση Εναλλακτικών Πηγών Ηλεκτρικής Ενέργειας**
6. **Εξασφάλιση Υλικών Πρόχειρης Στέγασης**
7. **Καταγραφή & Ενεργοποίηση Συναρμόδιων Φορέων**

Προώθηση συνεργασίας με κοινωνικές ομάδες, οργανώσεις, εθελοντές και τοπικούς ηγέτες για να ενισχύσετε την ανθεκτικότητα της κοινότητας και να ενθαρρύνετε την ενεργό συμμετοχή στις προσπάθειες ετοιμότητας έκτακτης ανάγκης.

Συμμετοχή της τοπικής κοινότητας στην ανάπτυξη και εφαρμογή πρωτοβουλιών μείωσης του κινδύνου καταστροφών, διασφαλίζοντας ότι λαμβάνονται υπόψη οι ανάγκες και οι προοπτικές τους.

Δημιουργία τοπικών συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και ομάδων αντίδρασης για την ενίσχυση της τοπικής ικανότητας και την ενδυνάμωση των ατόμων ώστε να αναλάβουν δράση.

8. **Κατασκευή Τεχνικών Έργων**

Συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές για να διασφαλιστεί ότι οι υποδομές ζωτικής σημασίας ήτοι νοσοκομεία, σχολεία, δίκτυα μεταφορών, ύδρευσης, αποχέτευσης και μεταφοράς όλων των μορφών ενέργειας καθώς επίσης και υπηρεσίες κοινής ωφέλειας σχεδιάζονται και συντηρούνται ώστε να αντέχουν σε πιθανούς κινδύνους.

Εφαρμογή και επιβολή οικοδομικών κωδίκων και κανονισμών που δίνουν προτεραιότητα στην ασφάλεια και την ανθεκτικότητα.

Τακτική επιθεώρηση και συντήρηση της υποδομής για τον εντοπισμό και την αντιμετώπιση τυχόν τρωτών σημείων ή αδυναμιών.

9. **Ευαισθητοποίηση, εκπαίδευση και Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης του κοινού**

Ανάπτυξη και εφαρμογή εκστρατειών Ευαισθητοποίησης του κοινού για την εκπαίδευση της κοινότητας σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους, τα προληπτικά μέτρα και την ετοιμότητα έκτακτης ανάγκης. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει εργαστήρια, εκπαιδευτικές συνεδρίες και ενημερωτικό υλικό.

Δημιουργία και διατήρηση αποτελεσματικών συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης για τον εντοπισμό και την προειδοποίηση του πληθυσμού σχετικά με πιθανές

απειλές, όπως έντονα καιρικά φαινόμενα, σεισμούς, των εστιών ασθενειών ή βιομηχανικά ατυχήματα.

Διασφάλιση ότι τα συστήματα προειδοποίησης είναι προσβάσιμα σε όλα τα τμήματα του πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένων εκείνων με αναπηρίες ή γλωσσικά εμπόδια.

Τακτική δοκιμή και ενημέρωση των συστημάτων προειδοποίησης για τη διασφάλιση της αξιοπιστίας και της αποτελεσματικότητάς τους.

Παροχή πληροφοριών σχετικά με τον τρόπο αντίδρασης κατά τη διάρκεια διαφόρων τύπων καταστροφών, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών εκκένωσης, της στέγασης και των πρώτων βοηθειών.

Συνεργασία με σχολεία, κοινοτικές οργανώσεις και τοπικούς ηγέτες για την προώθηση μιας κουλτούρας ασφάλειας και ετοιμότητας.

10. Εγκατάσταση Συστημάτων Έγκαιρης Προειδοποίησης

11. Έλεγχος Ανθεκτικότητας των Υποδομών

12. Κοινωνική Δέσμευση

13. Σχεδιασμός Έκτακτης Ανάγκης

14. Παρακολούθηση και Επιτήρηση

Εφαρμογή ενός ισχυρού συστήματος παρακολούθησης και επιτήρησης για την ανίχνευση πρώιμων ενδείξεων πιθανών καταστροφών, όπως σεισμική δραστηριότητα, καιρικά φαινόμενα ή βιομηχανικά συμβάντα.

Συνεργασία με αρμόδιους φορείς και εμπειρογνώμονες για την ανάλυση δεδομένων και τη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων σχετικά με προληπτικά μέτρα και στρατηγικές αντίδρασης.

II Μέτρα αντιμετώπισης (αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης)

1. Ενεργοποίηση του Σχεδίου Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών

2. Αξιολόγηση της Κατάστασης

3. Ενεργοποίηση Κέντρου Συντονισμού, Διοίκηση & Ελέγχου

Δημιουργία κεντρικού κέντρου διοίκησης για τον συντονισμό των προσπαθειών αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, διασφαλίζοντας αποτελεσματική επικοινωνία και συνεργασία μεταξύ όλων των σχετικών ενδιαφερομένων.

4. Ενεργοποίηση και Ανάπτυξη των Εμπλεκόμενων Φορέων και Ειδικών Μονάδων/Υπηρεσιών

Διατήρηση μιας καλά εκπαιδευμένης και εξοπλισμένης ομάδας αντιμετώπισης καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, ικανής να αναπτυχθεί γρήγορα στις πληγείσες περιοχές, εξασφαλίζοντας έγκαιρη βοήθεια σε όσους έχουν ανάγκη.

5. Συστημάτων Έγκαιρης Προειδοποίησης

6. Επιχειρήσεις Έρευνας και Διάσωσης

Ανάπτυξη και εφαρμογή πρωτοκόλλων έρευνας και διάσωσης για τον εντοπισμό και την απομάκρυνση ατόμων που παγιδεύτηκαν ή τραυματίστηκαν κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, σε στενή συνεργασία με εξειδικευμένες ομάδες και εξοπλισμό.

7. Παροχή Επείγουσας Ιατρικής Βοήθειας

Συντονισμός με τους παρόχους υγειονομικής περίθαλψης για τη διασφάλιση της διαθεσιμότητας ιατρικών προμηθειών, προσωπικού και εγκαταστάσεων για τη θεραπεία τραυματιών και την παροχή απαραίτητων υπηρεσιών υγειονομικής περίθαλψης κατά τη διάρκεια καταστάσεων έκτακτης ανάγκης.

Επισημαίνεται ωστόσο ότι, η πρόληψη καταστροφών, η ετοιμότητα αντιμετώπισης και η ασφάλεια είναι διαρκείς και δυναμικές διαδικασίες και για την αντιμετώπιση αυτών των απειλών απαιτείται η ύπαρξη σχεδιασμού και αυτοματοποιημένοι μηχανισμοί.

Γι' αυτό επιβάλλεται να επανεξετάζεται και επικαιροποιείται η στρατηγική μας με βάση νέες πληροφορίες, τεχνολογικές εξελίξεις και διδάγματα από προηγούμενα περιστατικά.

Τέλος η συνεργασία και ο συντονισμός με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της ασφάλειας και της ευημερίας του πληθυσμού στην περιφέρειά μας.

8. Δημιουργία Προσωρινών Χώρων Στέγασης

9. Συντονισμός Αρωγής και Ανθρωπιστικής Βοήθειας

10. Αποκατάσταση Βασικών Υπηρεσιών (Ηλεκτροδότηση, Ύδρευση, Επικοινωνίες, Διαδίκτυο κλπ)

11. Διεξαγωγή Εκτίμησης Ζημιών και Σχεδιασμού Αποκατάστασης

12. Επικοινωνία και Ενημέρωση Κοινού και Πληγέντων

13. Συντονισμός με Εθνικούς και Διεθνείς Οργανισμούς

14. Διεξαγωγή αξιολόγησης και μάθησης μετά από καταστροφές

15. Καταγραφή Συμπερασμάτων και Αστοχιών του Συστήματος

16. Καταγραφή και Μελέτη Διδαγμάτων

17. Αξιοποίηση στη Βελτίωση της Σχεδίασης, της Διαδικασίας και του Μηχανισμού Αντίδρασης

Για να γίνουν όλα αυτά ή μάλλον για να κάνουμε το παραμικρό «έργο», αν θέλετε, απαιτείται μια βασική προϋπόθεση....

Και η προϋπόθεση αυτή λέγεται ΟΡΓΑΝΩΣΗ.

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία προβλέπονται για την Περιφέρεια:

A. Με το Άρθρο 93 του Νόμου 4623/2019 προβλέπεται η σύσταση της θέσης του Περιφερειακού Συντονιστή Πολιτικής Προστασίας, και

B. με το νόμο 4662/2020:

Με το άρθρο 14 προβλέπονται οι Αρμοδιότητες Περιφερειακών Επιχειρησιακών Συντονιστικών Οργάνων Πολιτικής Προστασίας (Π.Ε.Σ.Ο.Π.Π.)

Τα άρθρα 17 και 18 προβλέπουν τη σύσταση, οργάνωση και λειτουργία των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Κέντρων Πολιτικής Προστασίας (Π.Ε.ΚΕ.Π.Π.)

Με το άρθρο 20 προβλέπεται η Σύσταση και οι αρμοδιότητες των Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας των Περιφερειών.

Αυτή λοιπόν τη Διεύθυνση, η οποία είναι ο ΜΟΝΟΣ οργανικός φορέας Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας πρέπει να οργανώσουμε με ένα τρόπο που θα εξυπηρετεί ασφαλώς το σκοπό μας, θα αξιοποιεί τους διαθέσιμους πόρους, σε ανθρώπινο δυναμικό, υλικά, μέσα, τεχνολογία και υποδομές.

Είναι βέβαιο ότι θα έχουμε ελλείψεις, τις οποίες πρέπει να καταγράψουμε και να μεθοδεύσουμε την κατά το δυνατόν ταχύτερη κάλυψή τους.

Μια γενική ιδέα της συγκρότησής της φαίνεται στην εικόνα μας

Κυρίες και Κύριοι, αγαπητοί φίλοι και συνεργάτες,

Οι κίνδυνοι από την κλιματική αλλαγή, τις φυσικές ή της ανθρώπινης παρέμβασης καταστροφές, τα βιομηχανικά, τα οδικά, θαλάσσια και αεροπορικά ατυχήματα, τις επιδημίες και τις πανδημίες, τις πλημμύρες, τις χιονοθύελλες και την ξηρασία είναι εδώ και είναι μια νέα πραγματικότητα.

Μια πραγματικότητα που μας επηρεάζει και άρα μας αφορά όλους. Για την κατά το δυνατόν πρόληψη κι αν αυτή αποτύχει για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων οι οποίες καταγράφονται ως τεράστιες και δυσμενείς στα οικοσυστήματα καθώς και στο σύνολο της οικονομίας και της κοινωνίας, απαιτείται να προχωρήσουμε με ένα νέο τρόπο σκέψης.

Μια νέα κουλτούρα που να κινείται στην κατεύθυνση της συνεχούς αναζήτησης και της σχεδίασης του μέλλοντος στη βάση σεναρίων, που θα προκύπτουν από την μελέτη, την ανάλυση και την εκτίμηση των απειλών/κινδύνων και των διαθέσιμων πληροφοριών.

Πρέπει να υιοθετήσουμε ένα νέο τρόπο σκέψης που θα παρακολουθεί τη εξέλιξη της κοινωνίας και της τεχνολογίας, θα στηρίζεται στην αρχή της ΣΥΝΕΡΓΕΙΑΣ και θα εμπλέκει το σύνολο των πολιτών, των υπηρεσιών, των οργανώσεων και των φορέων στη διαδικασία της ΠΡΟΛΗΨΗΣ και της ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ για τη διασφάλιση της ζωής, των περιουσιών και της ευημερίας των πολιτών.

Σήμερα σε πολλούς επικρατεί η αντίληψη ό,τι, όταν και εάν συμβεί κάτι, θα αποζημιωθεί οπότε και παίρνουν ουδέτερη στάση απέναντι στους κινδύνους αυτούς. Ο πολίτης όμως, και είναι και δική μας υποχρέωση να τον πείσουμε, πρέπει να αντιληφθεί και να γίνει συμμετέτοχος στη μεγάλη αυτή προσπάθεια.

Λένε ότι οι «έξυπνοι» μαθαίνουν από τα λάθη των άλλων..... στη Θεσσαλία και στην Ελλάδα, θα έλεγα, αποτύχαμε σ' αυτό.

Ωστόσο θέλω εδώ να επισημάνω ότι:

Η λίστα με τα λάθη είναι συμπληρωμένη.

Καινούρια λάθη δεν υπάρχουν.

Αν μας συμβεί ξανά το κακό θα οφείλεται σε κάποιο ή σε κάποια από τα παλιά λάθη

Ας διαλέξει λοιπόν ο καθένας το δικό του.

Επιτρέψτε μου εδώ να παραθέσω σε δύο διαφάνειες τα λάθη στην πλημμύρα του 2017 στη Μάνδρα

Η πλημμύρα στη Δυτική Αττική το 1961

- Μία από τις πιο φονικές πλημμύρες στην Ελλάδα
- Έλαβε χώρα στις 6 Νοεμβρίου 1961
- Μέγιστη ένταση από τις 04:00 έως τις 06:00
- Το νερό έφτασε μέχρι και τα 2 μέτρα ύψος (Οδός Πειραιώς)
- Αιτία: η υπερχειλίση του ρεύματος της Εσχατίας κοντά στο Ίλιον
- Ο συντονισμός για την αντιμετώπιση έγινε από την Ανώτατη Στρατιωτική Διοίκηση Αττικής και Νησιών (ΑΣΔΑΝ)
- Δημιουργήθηκαν 20 κέντρα βοήθειας, 15 στην Αθήνα, 5 στον Πειραιά
- Χάθηκαν 40 ανθρώπινες ζωές
- 4500 άστεγοι
- 300 σπίτια κατέρρευσαν, 800 κατέστησαν ακατοίκητα

Η πλημμύρα στη Μάνδρα το 2017

- 15 Νοεμβρίου 2017
- Έντονες βροχοπτώσεις → Ξαφνική πλημμύρα στη Δυτική Αττική με έντονες επιπτώσεις στη Μάνδρα, τη Νέα Πέραμο, τη Μαγούλα και την Ελευσίνα
- Τρίτη μεγαλύτερη στην ιστορία της Αττικής
- Στη Μάνδρα βροχόπτωση ≈ 150 mm σε περίπου 7 ώρες (40% της ποσότητας βροχής που πέφτει στην περιοχή σε μια ολόκληρη χρονιά)
- 23 νεκροί
- 1064 καταστροφές κτηρίων στη Μάνδρα
- Προβλήθηκε στα μέσα μαζικής ενημέρωσης ότι ο ανεπαρκής μηχανισμός πρόληψης και ότι ο πληθυσμός δεν γνώριζε τα βήματα που έπρεπε να ακολουθηθούν

Κρίσιμοι παράγοντες που συνέβαλαν στην καταστροφή από τις πλημμύρες αυτές ήταν

- Ανθρώπινες Παρεμβάσεις στο ποτάμι
- Ανεπάρκεια των υφιστάμενων τεχνικών έργων

- Πλήρης απουσία αντιπλημμυρικής προστασίας και συστημάτων αποστράγγισης
- Αλλαγές της τοπογραφίας
- Αστικές επεκτάσεις
- Έλλειψη κεντρικού στρατηγικού σχεδιασμού

Από τη σύγκριση των στοιχείων των πλημμυρών της 6 Νοεμβρίου 1961 και της 15 Νοεμβρίου 2017 παρατηρούμε

- Το μέγεθος των ζημιών, κοινωνικών και οικονομικών και στις δύο περιπτώσεις (1961 και 2017) μεγάλο
- Τα στατιστικά στοιχεία είναι υπέρ της πλημμύρας του 2017 (θα ήταν αναμενόμενο να ληφθούν καλύτερα μέτρα μετά την εφαρμογή 2 ευρωπαϊκών οδηγιών)
- Ανεπαρκής διοικητική και τεχνική υποδομή και επικοινωνία μεταξύ των αρμόδιων αρχών
- Το 1961, οι μηχανισμοί πολιτικής προστασίας σχεδόν άγνωστοι. Προφανής έλλειψη μηχανισμών επιθεώρησης
- Και το 2017 έλλειψη κεντρικού στρατηγικού σχεδιασμού και σχεδιασμού μετριασμού των καταστροφών.
- Μετά τις πλημμύρες μεγάλα γραφειοκρατικά ζητήματα
- Εκ των προτέρων δεν δόθηκε κανένας τύπος εκστρατείας ευαισθητοποίησης στους ντόπιους

Εμείς παρά τις αντιξοότητες, που αντιμετωπίζουμε:

Πρέπει να υπηρετήσουμε και να προστατεύσουμε την τόπο μας. Η δέσμευσή μας για ετοιμότητα και άμεση αντίδραση είναι αυτά που θα μας κάνουν να ξεχωρίζουμε.

Πρέπει να γίνουμε οι θεματοφύλακες της ασφάλειας και της ανθεκτικότητας.

Πρέπει να είμαστε η πρώτη γραμμή άμυνας, για την προστασία της ζωής και των περιουσιών των συμπολιτών μας.

Πρέπει να είμαστε η ενσάρκωση της αντοχής, της προσαρμοστικότητας και του θάρρους.

Κάθε πρόκληση θα πρέπει να είναι μια ευκαιρία για να επιδείξουμε τη θέληση, την αφοσίωση στο σκοπό και την ακλόνητη αποφασιστικότητά μας.

Είναι καθήκον μας να διασφαλίσουμε την ασφάλεια και την ευημερία της κοινωνίας μας. Γι' αυτό σε περιόδους κρίσης, θα πρέπει να ενεργούμε ως η ηρεμία στην καταιγίδα και ο φάρος της ελπίδας για όσους έχουν ανάγκη.

Κάθε ενέργεια που θα κάνουμε, κάθε απόφαση που θα παίρνουμε, θα πρέπει να καθοδηγείται από την ακλόνητη δέσμευσή μας να προστατεύουμε και να υπηρετούμε.

Το μέλλον δεν προβλέπεται, αλλά σχεδιάζεται και ανήκει σ' εκείνους που το δημιουργούν, που το χτίζουν. Εμείς έχουμε υποχρέωση να βάλλουμε τις βάσεις για το μέλλον των γενεών που ακολουθούν.

Αυτό που αναλάβαμε δεν είναι απλώς μια δουλειά. Είναι ένα κάλεσμα να κάνουμε τη διαφορά και να αφήσουμε μόνιμο αντίκτυπο στις ζωές των άλλων. Με την ενότητα και την ομαδικότητά μας θα ξεπεράσουμε κάθε εμπόδιο και θα είμαστε μια υπολογίσιμη και αποτελεσματική δύναμη.

Σας ευχαριστώ

Ηλίας Α Λεοντάρης

Περιφερειακός Συντονιστής Πολιτικής Προστασίας